Kmetijske in rokodelske Novíce.

Na svitlobo dane od c. k. krajnske kmetijske družbe.

Tečaj VI. *V srédo 16. vélikiga serpana 1848.* List 33.

SÉDIM SINÓV.

Povést v pesmi.

Zdélal *Jožef Žemlja.*

(Dalje.)

Gospá, domú ko pride, pripovduje,
Kar se nakljúčilo je, možu vse;
De vtogotíla ni nikoli huje,
Kòt dans nad beračico gerdo se,
K' legati ji v obraz se ne sramuje,
Kar nemogočiga na sveti je;
In kak, namest de dar bi bla ji dala,
Prederzno babo je ozmerijala.

Grof, umin mož, príjazno jo pokréga:
»Glej! bratovska ljudí vse véže véz,
Ne stori ljuba! več vprihodno téga,
Pred nebam edin je berač in knéz,
Obdan zamore biti dans od zléga,
Kdor bil učerej je bogati Kréz,
Gotovo pregrešila si se silno,
De si žalíla rev'co tak obilno«.

Pa alj tovarš njem ljubeznjiv ji vstréže
Z naukam in svarjenjem tim lepìm?
Razterga svojoglavnosti ji mréže
S pohlevnim glasam svojim in krotkìm?
Kaj še! močneje terma njé še véže
Jo k mislim si u glavo vtolčenim:
Brez uma, brez možgan se zdí ji véra,
De trojce bi imeti mògla ktera.

Kralj Bela pošlje Bana nad Tartare,
Da vajvoda ga vojsknim trumam vsém,
Sovražnika krivične vstavit' kvare,
Prederznim ulomiti tilc tatém.
Ko grof se bije za pravice stare,
Domá kaj nov'ga se zgodí med tém?
Gospá ob enim znos' sinóv sedmero,
Ko komej mescov steče devetero.

Vsi ljubeznjivi so, čverstí in zdravi,
Zaljubit' va-nje mogel bi se vsak;
Pa kaj gospá k porodu svoj'mu pravi,
Ko došel blagoslov je zdej ji tak?
Ah! zgodba gre s siroto ji po glavi,
Sercá njé červ peklen'mu je enák;
Zdej še le gonijo jo Evmenide,
Ne manjka dosti, de ob um ne pride.

Nad njo zgled imate mogočni svéta!
Zapišite globoko v serce si,
Kaj tistim hudiga nebó obéta,
Ki do sirot so neusmiljeni,
Hudoba bla gotovo bi prekléta,
Jih zaničvati u njih revšini.
Sromaka vpitje gor v nebésa sliši,
In serdno za-nj ponaša se nar Viši.

Kakó znebiti se sramote take,
Gospá modruje, misli dan in noč,
Zvijače, pota si umišlja vsake,
Pa uma njé preslaba vsa je moč;
Ker se raztergati ne dajo šake,
Storiti vender zadnjič kaj odlòč'?
Naj lepši izrediti sklene déte,
Končati druge vse v nečast si štéte.

(Dalje sledí.)

Kakó kukca (Borkenkäfer) zatréti.*)

Vsak borštnar pozná škodljiviga červa, ki ob kratkim po smerekovih in jelovih gojzdih veliko škodo napravi, če se je v lesu vgnjezdil. Po skušnjah mnogih posestnikov Gradenške fare na Štajarskim, ktere so v létniku c. k. Štajarske kmetijske družbe oznanjene, naj se zoper tega červa takóle ravná: Dêblu dreves, kterih se je ta merčes še le lotil — kar se iz suhotniga in rumeniga smrečja spozná, — se mora toliko od tal, kolikor delavec doseči zamore, krog in krog okoli dveh čevljev po širokim skorja odlušiti ali obeliti. Potem se telebi nekterikrat po drevesu s kakim čverstim batam ali z ušesmi težke sekíre takó, de se drevó kolikor toliko strese. Ta stres pri ti priči kukca umorí; in če nisi pri tem ravnanji nobeniga drevesa izgrešil, boš gotovo tudi gojzd daljne škode obvaroval.

Ako ravno ta pomoček ni nov in tudi vselej ne gotov, je vunder le premalo znan, torej ga priporočimo borštnarjem v poskušnjo.

Opomín staršem.

Starši, ne pušajte nikdar majhnih otrók samih! vpijejo vam Novíce 8. lista tega léta, kér vam žalostno zgodbo oznanujejo, de sta v Žiréh dva otročiča samá domá pušena s hišo vred zgorela. — Starši, nikakor ni prav ne, de otroci živino pasejo!

*) Radi bi zvedili, kako se ta lesni červ še sicer imenuje?

vas podučijo tudi v 10. listu, kér vam zamudo in škodo iz tega pripušenja izhajočo razložijo. Starši, ne pustite nikdar otrók spred svojih očí, posebno ne pustite jih za pastirji po pašnikih laziti! opominjajo vas danes iz usmiljenja do otrók.

Bliža se čas, de hruške, jabelka, češplje in sploh sadje se bo začelo trebiti, to je, zrelosti bližati se, otroci pa, kakor sami dobro véste, zreliga pričakati nemorejo, in skrivej, če je še tako zeleno, se ga nabašejo, hitro zbolijo, in vam tako žalost, skerb in potroške na glavo nakopljejo, sami sebe pa še večkrat pod zemljo spravijo. Čujte nad njimi, in vse to boste lahko odvernili.

Ob času, kader bo krompir, turšica in kostanj začel zoriti, otroci posebno radi na paši kurijo, in de imajo kaj pêči, iz bližnje, naj bo čigar koli njive zmaknejo. Če tudi sčasama v veči pregrehe ne zabredejo, vender se morajo otroci že v mladosti ptuje blagó in pravice spoštovati učiti.

Kakó nevarno pa de je male otroke iz pred svojih očí in s pastirji pušati, nej vas učí žalostna prigodba, ktera se je pretečeno jesen na Dolenskim v Rov. Kerškiga kantona zgodila. Zjutrej žêne 7 lét star fantič kravo na pašo in vzame seboj 4 léta staro deklico; na paši oginj napravita in se grejeta; ali kaj se zgodí? Deklica se ognju približa, srajčica se na nji vžge, fantič zraven stoječ se prestraši, zbeží in domú k staršem teče; deklica za njim tudi k materi beží, obléka se še bolj vname, in preden domú priteče, že skorej vsa na nji zgorí. Kakó milo je vpila, kake strašne opekljíne je terpela, in čez malo ur svojo nedolžno dušico Bogú izročila! Strašna smert je starše skorej ob pamet pripravila.

Jelenčan.

Odperto pismice Slovencam!

Iz Dunaja 8. velikiga serpana.

V Ljubljanskih némških novicah (Illirisches Blatt) nek gosp. Gruden tirja, de bi jez razodel, kaj de sim na vseučelišu (Aula) tistikrat govoril, ko sim našiga rojaka gosp. Füstra pozdravil. Jez sicer nisim dolžán odgovora dajati od svojiga djanja, — kér pa to domorodci želé, tedej jim hočem povedati.

Jez sim 9. maliga serpana učencam v učelišu s kratkimi besédami oznanil, de smo tudi po daljnih deželah z veseljem glas prostosti zaslišali, ktero so nam Dunajčanje pridobili, — de pa zraven tega želimo, de bi se glas v djanje spreobernil in de bi mi to prostost v resnici vživali. Zraven tega sim opolnil, de velik del naše prostosti že v tem obstojí, de bi se naš jezik v šole in v kancelije vpeljal in de naj nikar ne mislijo Dunajčanje in Nemci, de zavoljo tega tirjanja kake stranske želje napenjamo, marveč smo mi radi z vsakim ljudstvam prijatli, ako nam naše narodnosti ne krati.

Take prijazne besede sim govoril, in zavoljo tega so se mende jeli nekteri strahljivci že takó plašiti, kakor de bi bil celo krajnsko deželo že Nemcam izdal. —

Naše narodnosti nam tukaj nobeden ne krati, protivnike imate le v domači deželi *) in to so vsi tisti, kteri materniga jezika ne spoštujejo. **) —

Iz Poljskiga, iz Moravskiga in iz Česke dežéle smo veliko protokolov od volitev za Dunajske poslance v domačim (Slovanskim) jeziku dobili, smo jih pregledovali in poterdili in nihče se ni čez to ravnanje grozil. Vidite, de drugi narodi že razumejo svobodnost, zakaj pa naši ljubi Slovenci molčé, zakaj se posebno v krajnski deželi po kancelijah še nič ali pa clo malo v domačim jeziku ne piše! Slovenci iz spodnjiga Štajarskiga so že zdavnej prošnjo v Celjovec poslali, de bi apelacija zapovedala, kmetijske opravila po kancelijah v slovenskim jeziku pisati — na Krajnskim se še nič zgodilo ni. Torej poslušajte moj svèt, naredite kratko prošnjo po zostavkih mojiga poduka v 26. listu Novíc na Dunajski zbor, *) in naj to prošnjo veliko kmetov podpiše, kteri želé, de bi vsi spiski iz kancelij na kmete v domačim jeziku bili narejeni; pošlíte to prošnjo na mé, in jez bom oskerbel, kar je potreba. Tako Vam bom, ljubi moji domorodci, izvižal, de sim terd Slovenec in de za Slovence živím!

Danes smo se v zboru pervikrat jeli od kmetijskih rečí pomenkvati. Kaj dobro se za kmeta kaže; vsi smo prepričani, de se mora kmet od grajšinskih zavez ločiti, zakaj v deželah, ktere se ustavno vladujejo, ne more biti človek v zavezi podložnika.

Ambrož.

*) Resnične besede! Vredništvo.

**) Zató, kér prave ljubezni do domovine nimajo, čeravno slovenski kruh jedó. Vredništvo.

*) Slovensko družtvo v Ljubljani bo to reč oskerbélo. Vredništvo.

Slovencam zavoljo nemške barbe!

Pri pozivi, ki ga je gosp. Gustav Hajman **) Ljubljanskimu nemškimu časopisu pod štev. 93. tega léta v obziru na nemško pomorsko brodovje priložil, se Slovenci spomnite Virgilijevih besed: „Sic vos non vobis nidificatis aves. i. t. d.“ To se pravi: Takó ptice ne delate gnjezd za se; takó ovce ne nosite rún (volnatih kož) za se; takó čbele ne nanašate sterdí za se; takó voli ne vlačite pluga za se. Jez še pristavim: Sic vos non vobis aedificatis naves, to je, takó vi barke delate, pa ne za se.

Tih besed so opomnile pred nekoliko leti Novine herv. Zagrebške, ko so čule, de je en brod na Teržaškim morji bil dobil imé: „Germania.“ Dandanašnji bi pa Slovenci še nemško pomorsko brodovje napravljali! Saj nimate slame v glavi! Ako mislite na morsko brodovje, ga delajte za se in za Avstrijo, kadar se bo vam zdelo in kadar bote zamôgli. Tako bedasti niste, de bi vas mogli ptujci vašiga prida opominjevati. Vam nemškovavci dobiček v ptujim duhu obetajo; spomnite se besed nekdanjiga Laokoona: „Timeo Danaos et dona ferentes“ — to se prosto poslovení: „Kdor konja loví, mu merve molí.“ Če ti samopriden sosed kaj dobriga, morde tudi le k videzu storí, bo svojo dobroto tavžentkrat precenil in ti jo očital. Vso čast in spoštovanje si zasluži Nadvojvoda Joan; on preljubeznjivi, ki je pri svojim poslovljenji rekel, de bo vedno navezan na ljubo domovíno, in de tudi v svojim novim poklicu ne bo nikdar nehal za svojo predrago Avstrijo in za nas si prizadevati, kolikor mu je moč. Tode njegovi Nemci niso vse eno z Avstrijanci in Slovenci.

M. R. P.

Istrijanski Slovenci
med Teržaškim in Reškim morjem.

(Dalje.)

Tudi pri porodih in kèršenji imajo Istrijanski Slovenci posebne veselíce in prâv za prâv rêči, vesel blagdan (praznik). Kér se pri nas malo kdo vùnkaj oženi, je v večih hišah jih po dvoje, troje, tudi po desétero in še več oženjenih, kteri vsi v eni hiši bivajo. Postlje so blizo skupej po hiši. Kader ima žena (kakor se sploh pravi) v Rim iti, gré poprej k spovedi, in se prečisti (obhaja) in se priporočí posebno Materi Božji. Če ravno so v vsakim večim sêlu poterjene pomočnice porodjenja (babe jih imenujejo), vender jim naše Slovenke toliko ne zaupajo, ampak raji pokličejo stare žene iz sêla, ktere imajo že od matere do hčere to delo in ve-

**) Gosp. Gustav Hajman je kupec v Ljubljani, pa ne Krajnc. To naj bo vsim rečeno, ki gosp. Hajmana ne poznajo, de ne bojo mislili, de kak Slovenec za nemško barko beračuje. Vredništvo.

liko zaupljivost. Če jih zavoljo tega vprašaš in okregaš, rečejo, de ni bilo časa poslati po babo; in kakošna bolj serčna odgovorí: „Ako parva majka naša Eva brez babe porodila jest, znamo i me.“ — Malo je med našimi Slovenkami nesrečniga poroda, še manj pa jih zavoljo tega umerje. — Kakor v starim zakonu med Izraeljci, takó je tudi med našimi Slovenkami velika sramota, ako ktera žena nič otrók nima, in zaničljivo jo imenujejo: „sčirka.“ —

Dete nesejo precej v cerkev kerstit, ne gledajo ne na dež, ne na mraz, čeravno imajo nekteri po dve uri in še dalje iti. Dan kèrsta jim je blagdan, posebno če je fantič na svet prišel, ima oče veliko veselje; za punce se toliko ne pečajo, in če je ktera mati toliko nesrečna, de samo dekleta ima, jo mož clo malo čislja. Za kume vzamejo poštene in poštovane ljudí, večidel iz svoje rodbine, in kader eden druzimu na kèrst derží, imajo potem med sabo duhovno rodbino, ktero jako spoštujejo; tudi tisti rodovnik (duhoven), kteri kèrsti, jim je v posebni časti, in ga imenujejo: Gospod kompare (conpadre). — De boste še bolj spoznali čast in zavezo, v kteri so kumi med sabo, vam povém, de veliko prepira in pretepanje se s tem vbrani, kér se večkrat sliši reči, kadar se dva med sabo skarata: „Ala! da mi nebiš bil kum! — Kader pridejo od kèrsta nazaj, imajo pojedino in si napivajo na zdravje otroka in matere njegove.

Po porodu ostanejo žene več časa domá, ne gredó iz hiše, in tudi čevljev (postoli) ne obujejo, ampak v samih nogovicah hodijo po hiši; potém gredó „na mašo“, to je, po blagoslov v cerkev.

(Dalje sledí.)

Odgovor
na besedo gosp. P. Hicingerja zavoljo vpeljanja slovenšine v pisarnice.

(Poglej Novice 2. veliciga serpana 1848.)

Po resničnih postavah pravíce vsacimu umnimu človeku v serce zapisanih, je vsakterimu dano, kar je prav in dobro storiti, brez de bi ga kdor v tém smel motiti. Ravno take pravíce, kakor jih ima človek med ljudmí, jih ima tudi národ med narodi, in od nekdaj so tisti ukazi večne pravice za vse narode in njih ravnanje veljali, po kterih smo mi Adamovi sinovi med seboj živeti dolžni. Postavim: Kar je človeku po pravici moč v svojo last pridobiti, si svobodno vlasti — s komur narod, brez de bi druziga kratil, obogatéti zamore, tega mu nihče ne bo branil; s svojimi rečmí vselej po svoje ravnati smém; svoj jezik smem vselej govoriti, nobedin mi druziga ne more siliti; svojiga jezika se vedno držati tudi narodu ni prepovedano, — in tacih pravíc je še dosti, ki jih vsakdo vé, in ki so narodam prirojene, kakor posameznim človékam.

Ostanímo pri pravici svobodne rabe lastniga jezika. Prav in dobro je, de vsaki národ po vsi svoji moči domači jezik varje, brani, gladi, čisti, terdi in ga častí. Vsak narod imá tedej tudi gotovo pravico, to storiti, in nihče mu je pošteno ne more vzeti. Skerb za občno srečo celiga naroda in ohranjenje njegovih pravíc pa je izročena naroda pooblastnikam in vladarjem, tistim ki v iménu in namesti celiga ljudstva so se tega po njegovi volji lotili. Komu neki morajo potem njih dela vstreči? Kakošni namen naj ima njih trud? Ali ne v vsim v prid domovíne? Ali ne bodo zastran domačiga jezika tudi le v tém naménu delali? Ga ne bodo tedej berž ko berž v šolah svojim in svojih bratov otrokam dali učiti, ali ne — kér le ž njim veliki domovíni služijo — po vsih kancelijah ga vpeljati ukazali? Nikjer pa še ni nobedin učenik pravíce tega terdil, de bi naroda vladarstvo moglo prid in srečo vsaciga deželniga prebivavca posebej oskerbeti, de bi clo množica ptujcov narodu bolj pri sercu bila, kot njegove lastne potrebe. Naroda pooblastniki morajo le osrečenje in pravice cele velike občnosti v skerbi imeti, in tako bo prav za nar veči množico prebivavcov.

Kaj tedej, če ptujci med nami živé, kteri bi v pisarnicah in šolah raji kakošne ptuje jezike iméli? — Ako hočejo pri nas biti in ostati, se morajo tistim postavam vkloniti, ki so za občni prid nar bolji, tistim, ki po sklepu in pravicah naroda domovíni strežejo. Ako tega nočejo, mislijo gosti biti, kteri so sreči naroda nasproti. Ali bo narod take protivne gostí sprejel? jih bo glédal na svoji zemlji? — Ménim de ne! Če se pa ptujci mirno domačim postavam vdajo, bodo vsakimu poštenimu narodu dopadljivi sosedje. De bi se pa težavniga znebili, kar jih zavolj občne rabe domačiga, njim neznaniga jezika doletí, bodo dovelj pripomočkov našli; se bodo, postavim, jezik naučili, prestavljavce najéli i. t. n. Tacih pripomočkov pa narod nemore in ne smé za vsaciga ptujca oskerbovati, ker bi tega ne konca in ne kraja ne bilo, in bi se takó kmalo domače potrébe pozabile, ali saj domovíne prid kratil.

(Konec sledí.)

Slovstvo.

Kratka slovenska slovnica za pervénce. Na svitlo dal Dr. J. Muršec učitelj veroznanstva pri st. st. meščanski šoli v Gradci 1847.

(Dalje.)

3. §. Raba prašavnih, kazavnih in oziravnih zaimén je pri naših štajarskih sosedih po nekoliko zbégana. Na 29. str. 2. so té zaiména lepo razložene, in je opomnjeno, de vsakimu vprašavnimu zaiménu se oziravno in kazavno protimérja, vender se v djanji ali praktiki gosp. pisatel derží navade svojih deželanov, ki je ondi v govorjenji uterjena, ter piše postavim na 4. str. 3. §. „Koliko glasnikov ... toliko zlogov;“ desiravno je očitno, de po slovniških vodilih bi namesto „koliko“, moglo oziravno „kolikor“ stati; kér se namreč kazavno in oziravno takóle vjémate: Kolikor, toliko; ali pa: toliko kolikor. Oziravno utegne tudi pred kazavnim biti; na to ni gledati, ktero pred drugim stojí. — Na 9. str. spodej pod * pa se bere: „Vidiš germa ali brega (to je strašno debeliga človeka), *kakor* sèm kobaca?“ Tukej pa je oziravno „*kakor*“ namesto prašavniga (ali bolje rečí, kazavniga) „*kako*“. — V začetku 27. §. se bere: „Kdo govorí, je perva; komú se govorí, je druga; od koga se govorí, je tretja osoba.“ Tukej so pa prašavne: kdo, komu, koga spodrinile oziravne: kdor, komur, kogar. Enaki stavki so namreč zagoltni, to se pravi, de je nekaj zamolčaniga; ako bi hotli uni stavek polno spisati, bi mogli reči na priliko: ta, kdor govorí, je perva; uni komur se govorí, je druga; tisti, od kogar se govorí, je tretja osoba. Ravno unimu nasproti se zopet govorí (tudi nekodi na Krajnskim) „nihčer“, namesto „nihče“. Enake preméne se najdejo tudi v začetku 32. §., v 33. §. I., in semtertje po ti slovnici, iz česar se vidi, de se je raba tih zaimén pri štajarskih Slovencih po nekterih krajih drugači razvila in vstanovila, kakor po Krajnskim, čimur se pa ni čuditi, kér ta razméra med vprašavnimi, oziravnimi in kazavnimi zaiméni, gledé na njih obliko (formo), je lastnija slovenskiga narečja, ki je ni v druzih slovenskih narečjih. Precej pri Hervatih v ti reči, kakor v mnogo druzih, vsa druga šega vlada, desiravno nekteri menijo, de je naše narečje podnarečje tako imenovaniga ilirskiga narečja, in de bi se z unim v eno stopíti dalo, in stopíti moglo, in de bi se po Slovenskim namesto slovenskiga tako imenovano ilirsko narečje v pisarnice vpeljalo. Nam je ilirsko narečje ljubo, vender razločki med slovenskim in ilirskim narečjem

so preveliki, de bi se to zamoglo zgoditi; kdor obé narečji pozná in zná, mora to spoznati, če resnico ljubi. Razloček med slovenskim in ilirskim narečjem je veči, kot med českim in slovaškim (pri ogerskih Slovencih), vender so se tudi poslednji v slovstvu od Čehov ločili, ko so jeli svoje lastno slovstvo dvigati, desiravno so bili ž njimi že več sto lét poprej v ti reči večidel sklenjeni; Slovenci pa s Hervati še nikoli niso bili v slovstvu sklenjeni.

(Dalje sledí.)

Slovstvine novíce.

Slovenska slovnica za Nemce, ki so jo naš izverstni slovenski jezikoslovec gosp. Caf izdelali, bo prišla do konca tekočiga léta popolno na svitlo. Ona bo vse slovenske narečja razložíla in v razlaganji glasov in pregíb sosebno ilirsko-slovansko, v izgledih pa tudi druge slovanske narečja obsegla. Cela knjiga bo znesla okoli 25 pôl, in bode prav lična iz zaloge Graške knjigarnice Damiana in Sorga.

Slavenski jug, nov časopis, je začel 6. dan tega mesca v Zagrebu izhajati, ki bo vsak teden trikrat na svitlo hodil in kterimu se bo vsak teden tudi pridajal list za prosto ljudstvo, pod nadpisam Prijatel puka (polka). Vrednika sta: Dragutin Kušlan in Nikola Krestič. Celolétna cena s poštníno vred je 10 gold. in 20 krajc.

Dve neizrečeno veseli novíci pretečeniga tedna.

Presvitli Cesar so v Inšpruku 5. dan tega mesca poslance deržavniga zbora práv prijazno sprejeli, in jim na njih povabljenje, de naj pridejo na Dunaj nazaj, tale odgovor dali:

„Veseliga serca Vas sprejmem gospode poslance deržavniga zbora. Vselej le za prid Svojih deželá skerben, se po dokazanih okoljšinah rad vdam Vašimu vošilu ter se bom med Vas na Dunaj nazaj vernil. Akoravno moje zdravje še ni popolnama terdno, se bom vunder 8. dan tega mesca na pot podal na Dunaj — k Svojim zvestim Avstrijancam; bom pa zavoljo še slabiga zdravja vsaki dan le manjši pot storil. Zagotovílo Vaših blazih misel z radostjo sprejmem.“

Po tem takim so ljubeznjivi Cesar s Cesarico, z nadvojvodam Francam Korlnam in njegovim sinam nadvojvodam Francam Jožefam pretečeno saboto (12. dan tega mesca) na Dunaj nazaj prišli, kjer so Jih že tako željno pričakovali, de bo sedaj dajanje novih postav v lepim redu in urno od rok šlo.

Spet so milostljivi Cesar očitno pokazali, de so nam serčno ljubeznjivi oče! Slava tacimu Cesarju!

Druga imenitna novíca je, de je 6. dan tega mesca naša armada na Laškim poglavno mesto Milano v svojo oblast dobíla, de je tedej zdej kmalo konec Laške vojske pričakovati.

Veliko naših vojakov je sicer pri mnozih zmagah pretečeniga tedna življenje zgubilo, in tudi junaškiga desetnika Černeta, ki je bil pred nekimi tedni z zlato svetinjo ovenčán, je pred Milanam krogla zadéla, ko si je ravno prizadeval sovražniku en tôp (kanon) vzeti. —

Iz Štajarskiga.

Iz Štajarskiga poleg Marburga nam gosp. C. 24. dan pretečeniga mesca pišejo: „de se létina dosihmal dobra kaže, zernje iznemši žito je jekléno, posebno pšenica; pri krompirji se še nič kvarú ne vidi, lepo cvetè in jabelčica se, kakor že nekaj lét ne, práv zorijo. Sadja bomo le nekaj sliv imeli. Po vinogradih je precej polno in se grozdje že mèca. — Stariga vina je še dosti in celò pod ceno.

Zmes.

(Psi pastirji). V nekim Svedskim kraji, na Smalanškim imajo velike čede ovác, ki jih pa ne pasejo ljudjé, ampak psi, ki so nalaš k temu priučeni. Tak pès dobí zjutrej svoj kos kruha; ko na pašo pride, ga zakoplje, in ko je lačen, ga odkoplje ter se nasiti.

(Kregan kmet). Nek kmet je bil h gosposki poklican; komej ga oskerbnik (Verwalter) zagleda, ga začne z vsakoršnjimi perimki gerdó zmerjati. Kmet je dolgo poslušal, ko je pa to le predolgo terpelo, in gospod ni hotel jenjati, je kmet na noge stopil in rekel: „Gospod, ako ne jenjate, Vam bom rekel, kar Vam še nihče nikoli nikjer ni rekel.“ „No pa rêci porednež!“ je zakričal oskerbnik. „Gospod oskerbnik! Vi ste vredin in pošten gospod;“ je kmet odgovoril se perklonivši, ter je odšel. (Wčela.)

Oznanílo darov
za Št. Vid, Soderšico in Brezovico.

Gosp. J. Orešnik za Soderšico 2 gold. in pol, za Št. Vid pol gold. — En gospod, ki noče imenovan biti, 5 gold. za Št. Vid, 5 gold. za Soderšico. — En gospod za Brezovico 5 gold. — Gospá Frölih Kat. za Št. Vid 1 god. — Gosp. Globočnik Jožef, katehet 2 gold. — Žlahtna gospá Nagi 2 gold. — A. B. R. 3 gold. — Gosp. Stanonik 7 gold. — F. S. 5 gold. — Gosp. Pet. Šliber fajmošter 3 gold. 26 krajc. za vse tri kraje.

Hvala komur hvala gré!

Šmartinska fara pri Litíi je bila ena nar pervih, ki je svojim sosedam Št. Vidškim pogorelcam na pomoč hitela, namreč z 101 gold.

Popravki važniših pogreškov natisa.

Na 129 str. 30. lista, v predzadnjim stavku odspodej v 2. razpoli je brati: Radi verjamemo, de se *e* nekoliko drugači izrekuje, vender ménimo, de bi práv bilo, ko bi se znamnje (ˇ) opušalo v enacih naključkih, de potem slehern bravec enake zloge prosto po svojim izgovarja. — V predposlednji versti ondi: namesto: zaznanike beri zaznamke.

Str. 130 16. versta izgovarjaj namesto izgovarja. V 25. versti odmetnivši namesto odmetivši. V 4. versti odstavka odspodej beri: desiravno (kolikor nam je znano) nihče . . .

Na 138 strani 32. lista v 16. versti od zgorej namesti podložniki bêri deželani, — v 27. versti namesti naše bêri svoje, — v 12. versti od spodej namesti za narodnosti bêri narodnosti.

Na znanje gosp. J. S. v Zadru. Hvale vredni spisek gosp. C. B. smo prejeli in ga slav. vredništvu cerkveniga časopisa dali, kterimu je bolj kot Novícam primerjen. Duhovni gospod, ki so ga prebrali, so ga skozi in skozi poterdili.

Današnjimu listu je perdjan 14. dokladni list.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani 12. véliciga serpana.		V Krajnji 7. véliciga serpana.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	2	12	2	5
1 » » banaške	2	20	2	12
1 » Turšíce	—	—	1	18
1 » Soršice	—	—	1	40
1 » Rèží	1	30	1	27
1 » Ječmena	1	2	—	—
1 » Prosa	1	40	1	37
1 » Ajde	—	—	1	28
1 » Ovsa	—	49	—	52

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik v Ljubljani.*